

Dnro 9598/164/21

18.1.2022

Tarkastussuunnitelma vuodelle 2022

Rikosasioiden tietosuojalain mukaiset toimivaltaiset viranomaiset

Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (1054/2018, rikosasioiden tietosuojalaki) noudattamisen valvonta. Valvontatehtävää toteutetaan osin tarkastustoiminnalla, johon voi liittyä rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän tiloissa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, kirjallisia tarkastuksia tai esimerkiksi tiettyä toimialaa koskevia selvitysluonteisia tarkastuksia.

Rikosasioiden tietosuojalaki tuli voimaan 1.1.2019. Lain soveltamisalaan kuuluvien toimivaltaisten viranomaisten keskeiset erityislait ovat myös muuttuneet osana rikosasioiden tietosuojadirektiivin (EU) 2016/680 voimaansaattamista.

Tämä suunnitelma kattaa vuodelle 2022 suunnitellut rikosasioiden tietosuojalain mukaisen toimivaltaisten viranomaisten henkilötietojen käsittelyyn liittyvät tarkastukset (tietosuojavaltuutetun asiakaspalveluryhmän 3 toimiala).

Tässä suunnitelmassa on huomioitu asiakaspalveluryhmän 3 toimialaan kuuluvien EU-tietojärjestelmien valvonta ja tarkastukset (tällä hetkellä VIS, SIS II, Eurodac, tullitietojärjestelmä ja Europol) näitä koskevien erityissäännösten mukaisesti. Lisäksi voidaan toteuttaa ad hoc tarkastuksia erikseen nouseviin kiireellisiin tarpeisiin vastaukseksi tai yksittäisen kanteluasian käsittelemiseksi.

Samalla tarkastussuunnitelma toimii Suomen SIS II-evaluoinnin suosituksissa edellytettynä valvontaa koskevana monivuotisena suunnitelmana.

Suunnitelma päivitetään jokaisen kalenterivuoden loppuun mennessä.

Keskeisiä sovellettavia säännöksiä

Rikosasioiden tietosuojalain 48 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu voi tehdä tarkastuksen rekisterinpitäjän tai henkilötietojen käsittelijän tiloissa, jos tarkastus on tarpeen tämän lain noudattamisen valvomiseksi. Edellä mainitun säännöksen 3 momentin mukaan tarkastuksessa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Rikosasioiden tietosuojalain 49 §:n mukaan tietosuojavaltuutetulla on oikeus tehtäviensä suorittamiseksi saada pyynnöstä poliisilta virka-apua. Rikosasioiden tietosuojalain 50 §:n 1 ja 2 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu voi kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita sekä pyytää näiltä lausuntoja. Tietosuojavaltuutettu voi 48 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen yhteydessä käyttää apunaan ulkopuolista asiantuntijaa. Tietosuojavaltuutettu voi nimetä asiantuntijaksi suostumuksensa tehtävään antaneen henkilön, jolla on tietosuojavaltuutetun tehtävän hoitamisen kannalta merkityksellistä asiantuntemusta.

Edellä mainittuja vastaavat säännökset sisältyvät tietosuojasetukseen (EU) 2016/679 ja tietosuojalakiin (1050/2018).

Hallintolain (434/2003) 39 §:n mukaan viranomaisen on ilmoitettava toimivaltaansa kuuluvan tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteutumista. Edellä tarkoitettulla asianosaisella on oikeus olla läsnä tarkastuksessa sekä esittää mielipiteensä ja kysymyksiä tarkastukseen liittyvistä seikoista. Tarkastuksen kuluessa asianosaiselle on, mikäli mahdollista, kerrottava tarkastuksen tavoitteista, sen suorittamisesta ja jatkotoimenpiteistä. Tarkastus on suoritettava aiheuttamatta tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohtuutonta haittaa. Tarkastajan on viipymättä laadittava tarkastuksesta kirjallinen tarkastuskertomus, josta tulee käydä ilmi tarkastuksen kulku ja tarkastajan tekemät keskeiset havainnot. Tarkastuskertomus on annettava tiedoksi tarkastuksessa läsnäoloon oikeutetulle asianosaiselle.

Tarkastuksilla pyritään yksityiskohtaiseen ja totuudenmukaiseen selvittämiseen ja sen yhteydessä pyritään saamaan esiin sellaisia tosiseikkoja, joiden selvittämiseen hallintoasian tavanomaisessa kirjallisessa menettelyssä ei aina ole mahdollisuuksia (Hallituksen esitys eduskunnalle hallintolaiksi ja laiksi hallintokäyttölain muuttamisesta, HE 72/2002, 39 §:n perustelut).

Tarkastusten toteuttaminen

Tietosuojavaltuutetun toimisto antaa tarkastusilmoituksen hyvissä ajoin etukäteen rekisterinpitäjälle tai henkilötietojen käsittelijälle. Kuitenkin myös ilman ennakoilmoitusta tehtävät tarkastukset ovat erikseen niin päätettäessä mahdollisia. Tarkastusilmoituksessa rajataan tarkastuksen kohde, kuvataan toteuttamistapa ja pyydetään tarvittavat tiedot ja selvitykset etukäteen.

Tarkastuksista laaditaan tarkastuskertomus, joka toimitetaan rekisterinpitäjälle tai henkilötietojen käsittelijälle.

Tarkastusten ajankohdat ja tarkastettavat kohteet

2022	Tarkastuksen kohde	Kohdistus
Tammikuu		
Helmikuu	Viisumitietojärjestelmän (VIS) tarkastus, vaihe 1	Ulkoministeriö Asetuksen (EY) N:o 767/2008 Artiklan 41 mukainen tarkastus
Maaliskuu	SIS-järjestelmän tarkastus, vaihe 1	Poliisihallitus
Huhtikuu		
Toukokuu	Viisumitietojärjestelmän (VIS) tarkastus, vaihe 2	Ulkoministeriö Asetuksen (EY) N:o 767/2008 Artiklan 41 mukainen tarkastus
Kesäkuu	SIS-järjestelmän tarkastus, vaihe 2	Poliisihallitus
Heinäkuu		

Elokuu	Sisäministeriö, Eurodac-järjestelmä	Tietojen käyttö lainvalvontatarkoituksessa (Asetus (EU) N:o 603/2013, Artikla 32, kohta 2)
Syyskuu	Poliisihallitus	Henkilötietojen siirto kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille. Menettelytavat ja dokumentointi
Lokakuu	Viisumitietojärjestelmän (VIS) tarkastus, vaihe 3	Ulkoministeriö Asetuksen (EY) N:o 767/2008 Artiklan 41 mukainen tarkastus
Marraskuu	Keskusrikospoliisi, rahanpesukeskus SIS-järjestelmän tarkastus, vaihe 3	Henkilötietojen siirto kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille. Menettelytavat ja dokumentointi Poliisihallitus
Joulukuu		

Vuonna 2022 tehdään Asetuksen (EY) 2018/1862 Artiklan 69 mukainen kattava SIS-järjestelmän tarkastus. Erikseen päätettävien kuulutusluokkien tarkastus suoritetaan vuosittain. Asetuksen (EY) N:o 767/2998 mukaiseen VIS-järjestelmään kohdistetaan vuosittain erikseen päätettäviä valvonta- tai tarkastustehtäviä.

Apulaistietosuojavaltuutettu _____

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarvittaessa tarkistaa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.

Jakelu

Keskusrikospoliisi

Poliisihallitus

Sisäministeriö

Ulkoministeriö

Tietosuojavaltuutetun toimiston yhteystiedot

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Puhelinvaihde: 029 566 6700

Verkkosivut: www.tietosuoja.fi